

DEN NORSKE KIRKE
STOKKE KIRKELIGE FELLESRÅD

Stokke kirkelige fellesråd
Postboks 10
3161 STOKKE

30.10.14

DET KONGLIGE KULTURDEPARTEMENT
postmottak@kud.dep.no

Høring: Staten og Den norske kirke – et tydelig skille

Under henvisning til departementets brev av 2.9.14, slutter vi oss til en rekke av de forslag som fremkommer i notatet. Stokke kirkelige fellesråd er opptatt av at målet med prosessene er en ordning som er bra både for staten, kirken og samfunnet. Vi fokuserer på hvordan det kan utvikles nye samhandlingsformer til beste både for det norske samfunn og Den norske folkekirke. Vi forstår derfor det fremlagte forslaget til lovendringer som et første skritt på veien mot å gi kirken større selvstendighet og at det i neste skritt vil være aktuelt med en kortere rammelov som regulerer forholdet mellom staten og Den norske kirke. Dette vil vi gi vår støtte til.

Stokke kirkelige fellesråd har følgende merknader til notatet:

Det nasjonale rettssubjekt

Stokke kirkelige fellesråd mener det er nødvendig at Den norske kirke også får rettslig handleevne på sentralt nivå. Det bør ses nærmere på hva de ulike rettssubjektene skal hete.

Soknets oppgaver og ansvar

Stokke kirkelige fellesråd vil et klart støtte til departementets forslag om å videreføre den rettslige selvstendighet soknene har i dagens kirkelige lovgivning. Stedet for kirkens liv er soknet. Det må være tydelig rettslig hva som menes med at soknet er kirkens grunnenhet. Vi vil allikevel påpeke at departementets forslag vil kunne innebære en forskyvning som kan svekke soknets relative selvstendighet i Den norske kirke til fordel for sentrale og regionale organers mandat.

Stokke kirkekontor

Pb. 10

3161 Stokke

e-mail: post@stokke.kirken.no

Besøksadresse

Stokkeveien 55

3160 Stokke

Telefon

33 50 12 20

Org.nr.: 976 990 986 MVA

Bankkontonr.: 8150.16.89785

Soknets rettigheter

Det foreslås en ny bestemmelse i kirkeloven som sikrer soknets rett til å bli betjent av prest. Det sies ikke noe som innholdsbestemmer eller klargjør soknets organers medvirkning og involvering i prestatjenestens omfang og utvikling. Det er ikke tilfredsstillende at soknet kun blir en mottaker av en prestatjeneste der rammer og styring foregår i hovedsak i regionale og sentrale kirkelige organer. Vi støtter KA forslag til en utvidelse av det foreslåtte ledd i § 2:

Hvert sokn skal være betjent av prest i et omfang som sikrer soknets medlemmer mulighet for regelmessig gudstjenestefeiring, tilgang til kirkelige handlinger og nødvendig samordning med soknets virksomhet. Soknets organer har rett til medvirkning ved tilsetting av prest i eget sokn.

Klageorgan

Høringsnotatet foreslår at disiplinærvedtak (oppsigelse, avskjed og suspensjon) for ansatte i det nasjonale rettssubjektet skal kunne påklages til en uavhengig klagenemnd, og at Den norske kirke v/klagenemnda skal være rett saksøkt i saker behandles av denne nemda. Stokke kirkelige fellesråd vil anbefale at disiplinærvedtak gjøres endelig av ansvarlig arbeidsgiver, og skal ikke kunne påklages til et annet organ. Arbeidsmiljøloven regulerer håndteringen av slike saker. Faren for at et slikt overordnet organ i virkeligheten skaper uryddighet, handlingslammelse og ansvarsfraskrivelse er sterkt til stede. Arbeidsgiver må være rett saksøkt dersom en arbeidstaker ønsker å bringe saken inn for retten.

Det kan være behov for klagemulighet i Den norske kirke. Det vil i så fall handle om klage på vedtak i de kirkelige organene av mer forvaltningsmessig karakter. Noe tilsvarende finnes som ordning i kommunene hvor Fylkesmannen behandler klage på legaliteten i vedtak i kommunale organ.

Prestetjenestens uavhengighet

Det foreslås at det sentrale rettssubjekt får generell myndighet til å organisere og regulere prestenes, prostenes og biskopenes tjeneste innenfor de rammene som gis av den alminnelige styringsretten. I den forbindelse foreslås også en bestemmelse om at prestatjenesten «skal organiseres slik at prestene kan utøve sin tjeneste i samsvar med ordinasjonens forutsetninger og forpliktelser» og at prestatjenesten skal lovfestes.

Stokke kirkelige fellesråd støtter intensjonen om å verne om prestatjenestens uavhengighet, men synes Departementets forslag/formulering virker noe bastant. Den norske kirke har et gjennomgående svært kompetent og høyt utdannet presteskap og det er viktig å legge til rette for at prestatjenesten kan utøves i samsvar både med ordinasjons-forpliktelser, profesjonelle standarder. Vi støtter også at bispetjenesten i bispedømmene lovfestes slik at det ikke hefter seg tvil ved statens framtidige finansieringsansvar også for biskopene.

Stokke kirkelige fellesråd mener at en lovregulering av prosti og prestatjenesten vil binde unødig muligheten for en annen mulig organisering av råds- og stillingsstruktur i Den norske

Stokke kirkekontor	Besøksadresse	Telefon
Pb. 10	Stokkeveien 55	33 50 12 20
3161 Stokke	3160 Stokke	Org.nr.: 976 990 986 MVA
e-mail: post@stokke.kirken.no		Bankkontonr.: 8150.16.89785

kirke. Vi mener at de nødvendige lederroller og kirkelige tjenesteområder kan bestemmes av de kirkelige organer ut fra hensiktsmessighet. Det er imidlertid både tilstrekkelig og også viktig at kirkeloven omtaler den landsomfattende preste- og bispetjenesten.

Myndighet til delegasjon

Det foreslås bestemmelser som innebærer at Kirkemøtet/Kirkerådet ikke kan delegere for eksempel til soknets organer. Det er et hinder for å kunne delegere f.eks. arbeidsgiverfunksjoner til fellesråd/menighetsråd. Det foreslås også en bestemmelse om at soknets organer kan be bispedømmerådet om å ivareta oppgaver. Dette innebærer fri adgang til å kunne gi oppgaver som ligger til soknets organer «oppover», men et hinder for å kunne delegere «nedover».

Virkingen av de foreslåtte bestemmelsene er at det ikke blir mulig å utprøve alternative måter å organisere den kirkelige virksomheten på. Vi påpeker at de lokale kirkelige organene i stor grad har etterlyst dette. Særlig gjelder dette muligheten for å prøve ut felles arbeidsgiveransvar på fellesrådsnivå der f.eks. prosti og fellesrådsområde er sammenfallende.

For Stokke kirkelige fellesråd er det riktig og viktig at forslaget vektlegger å opprettholde soknets rettslige selvstendighet. Vi støtter i hovedsak forslaget om en delegasjonssperre mellom Kirkemøtets myndighet og soknene, noe som også understreker at det blant annet ikke er noe generelt over- eller underordningsforhold mellom de to typer rettssubjektene. Vi ønsker samtidig at det lovreguleres en åpning for utprøving av andre måter å løse oppgaver på mellom nivåene i Den norske kirke.

Vi støtter her KA som forslår at dette kan skje ved følgende tillegg til siste ledd i §§ 9, 14 og 23:

§ 9: Menighetsrådet utfører for øvrig de oppgaver som etter avtale blir overlatt det av Kirkemøtet.

§ 14 Kirkelig fellesråd utfører for øvrig de oppgaver som etter avtale blir overlatt det av det enkelte menighetsråd eller av Kirkemøtet.

§ 23 Bispedømmerådet utfører for øvrig de oppgaver som etter avtale blir overlatt det av menighetsråd eller kirkelig fellesråd.

Trosopplæring.

Høringsnotatet foreslår en bestemmelse som skal sikre prestatjeneste i hvert sogn. Det sies imidlertid ingen ting om statens eller kommunenes forpliktelse i forhold til øvrig kirkelig betjening og til å sikre trosopplæring for alle døpte.

Forslaget om innføring av et generelt rammetilskudd er etter Stokke kirkelige fellesråd oppfatning ikke tilstrekkelig sikring av dagens tilskudd til trosopplæringsformål men bør øremerkes. Trosopplæringsreformen innebærer at staten har påtatt seg å understøtte en sentral kirkelig oppgave, og dette bør omtales på en mer forpliktende måte i § 22.

I oppramsingen av hvilke oppgaver staten også i fremtiden skal gi tilskudd til savner vi tilskudd til trosopplæringen. Av de totale statlige tilskudd utgjør dagens tilskudd til dette

Stokke kirkekontor	Besøksadresse	Telefon
Pb. 10	Stokkeveien 55	33 50 12 20
3161 Stokke	3160 Stokke	Org.nr.: 976 990 986 MVA
e-mail: post@stokke.kirken.no		Bankkontonr.: 8150.16.89785

formål en stor andel av totalen og det er naturlig at trosopplæringstilskuddet spesifiseres. De er også viktig for Kirkemøtets videre forvaltning av midlene.

Organisatorisk todeling av Den norske kirke

I dag er Den norske kirke organisert i to virksomheter på lokalplanet, soknenes virksomhet og virksomhet som i dag er å forstå som statlig virksomhet. Denne todelingen bidrar til mye uklarhet, usikkerhet, ekstraarbeid og byråkrati. Stokke kirkelige fellesråd ønsker at de endringene som nå skal gjennomføres bidrar til forenkling og til bedre samordning av den kirkelige virksomheten. Noen av forslagene bidrar til å forsterke en organisatorisk todeling, eksempelvis forslaget til klagenemd.

Et annet eksempel på behov for bedre samordning mellom soknet og resten av Den norske kirke er på økonomiområdet. Høringsnotatet legger opp til at det nye rettssubjektet skal følge regnskapslovens bestemmelser. Samtidig foreslås at nåværende økonomiregler for soknene videreføres.

Det er et viktig at hele den norske kirke kan forholde seg til ett felles økonomiregelverk og felles regnskapsprinsipper. Vi vil også påpeke at det i forbindelse med virksomhetsoverdragelsen er viktig at alle økonomiske konsekvenser blir grundig utredet slik at den nye virksomheten har det nødvendige handlingsrom for videre drift.

Stokke kirkelige fellesråd ønsker en organisasjon med en arbeidsgiverlinje.

Statens finansiering av kirken

Departementet foreslår at statens finansiering av de virksomhetene som overføres, skjer gjennom de rammetilskudd som Kirkemøtet disponerer. Statens finansieringsoppgave overfor kirken vil dermed være den samme som før. Også kommunenes finansieringsansvar overfor kirkene foreslås videreført. Stokke kirkelige fellesråd vil påpeke at det er svært viktig med en offentlig kirkefinansiering. Det er også viktig med økonomisk støtte for den endringsprosessen som den norske kirke nå er inne i.

Kommunens lovpålagte utgiftsansvar er regulert i kirkeloven § 15. Ansvar er særlig rettet mot kirkebyggene og gravplassene. Vi vil påpeke at kirkelig fellesråd i kommuner med dårlig økonomi ofte blir en salderingspost. Dette medfører et stort etterslep på vedlikehold av historiske kirkebygg og gravlunder som forfaller. Bemanning blir holdt på et minimumsnivå som medfører stor slitasje på den enkelte ansatte. Statlige overføringer til kommunen vedrørende kirkeformål burde vært øremerket.

Høringsnotatet velger ikke å gå nærmere inn på Opplysningsvesenets Fond og dets fremtid. Det bemerkes riktignok at dersom utøvelsen av eierrettighetene til fondet legges til en fristilt kirke, vil noe av grunnlaget for den offentlige finansieringen av kirken bli et annet. Trolig må statens finansieringsansvar overfor kirken revurderes. Antakelig gjelder dette også kommunenes ansvar etter kirkeloven § 15. Vi vil påpeke at det er uheldig at departementet ikke benyttet denne muligheten til å avklarer dette noe nærmere.

Stokke kirkekontor	Besøksadresse	Telefon
Pb. 10	Stokkeveien 55	33 50 12 20
3161 Stokke	3160 Stokke	Org.nr.: 976 990 986 MVA
e-mail: post@stokke.kirken.no		Bankkontonr.: 8150.16.89785

Det forventes at det jobbes med å sikre kirken en selvstendig økonomi og at Opplysningsvesenets fonds fremtid må avklares med sikte på at det overføres det nye rettsobjektet.

Med hilsen
Stokke kirkelige fellesråd

Fred Willy Bakke Aamelfot
kirkeverge

Stokke kirkekontor

Pb. 10

3161 Stokke

e-mail: post@stokke.kirken.no

Besøksadresse

Stokkeveien 55

3160 Stokke

Telefon

33 50 12 20

Org.nr.: 976 990 986 MVA

Bankkontonr.: 8150.16.89785
